

FORRÁSKÖZLÉS

Azték herceg intelmei leányának (XVI. század közepe)

Te, leányom, ki oly értékes vagy, mint az arany és a ritka madártoll, ki belőlem lettél, akit én nemzettem, ki a vérem vagy, vonásaimat viseled, te, ki most előttem állsz, hallgasd meg figyelmesen, amit mondani szeretnék, mivel már elég értelmes vagy. A Teremtő Isten adott neked értelmet és a megértés képességét, az, aki mindenütt jelen van, és aki mindennek a létrehozója. Eljött az idő, mikor értelmeket használni tudod, képes vagy felfogni a világ dolgait, azt, hogy ezen a földön nincsen igazi öröm, nincsen igazi pihenés, hanem munka, szomorúság, rettenetes fáradozás, nyomorúság és szegénység vár ránk.

Óh, leányom, ez a világ a sírás és a bánat földje, hol nagy hidegek jönnek, hol rekkenő hőség, folyton változó időjárás sújt minket, ez a világ az éhség és a szomjúhozás helyszíne. Mindez, hidd el, színi igaz, tapasztaltuk már elégszer. Jól jegyezd meg, lányom, amit mondok neked, hogy ez a világ rossz, bűnös, ahol nem öröm vár ránk, hanem csak a bánat. Van egy mondás, mely szerint nincs olyan öröm, mely ne járna együtt sok szomorúsággal, nincs oly pihenés, mely ne hozna bűt e földön. Ezt mondták a régi öregek, és azért hagyták ránk [e tanítást], hogy senki ne sírjon és ne bánkódjon túl sokat. A mi Istenünk adott nekünk nevetést és álmokat, ételt és italt, amivel felnevelődünk és élhetünk.

Megadta nekünk azt a lehetőséget is, hogy sokasodjunk. Mindezek a dolgok hoznak valamelyes örömet az életünkbe, hogy ne sírjunk és ne szomorkodjunk folyton-folyvást. És, jóllehet, mindez így van és ez jellemző leginkább a világ folyására, hogy némi boldogság keveredik mérhetetlen fáradozással, azért csak nem kell átadni magunkat a félelemnek és a siránkozásnak, mert legalább életben vagyunk, vannak közöttünk urak és előkelők, méltóságteljes és tiszteletreméltó személyek, egyesek az uralkodók, mások a hadsereg közelében. Ez, amit elmondtam, bizony mind igaz, így mennek a dolgok a világban. Ám senki nem gondolkodik ezen, és nem töpreng a halálon; csak a jelennel kell törődni, azzal, hogy mit lehet enni-inni, hogyan lehet házakat emelni és dolgozni a megélhetésünkért; nőket keresni, akik feleségnek valók, mert a lányokra a férjhez menés vár, így léphetnek át kamaszkorukból a férjes asszonyok körébe. Mindez, kislányom, így van, ahogy mondom neked. Jegyezd meg jól mindezt, hallgasd figyelmesen, amit jó anyád, a hercegnő már tud, akinek a méhéből jöttél világra, miként egy szikladarab leválik egy másiktól, ő adott életet neked, miként egy növény a másiknak. Így fakadtál te édeasanyádtól, aki megszült téged. Eddig olyan voltál, mint aki alszik, most viszont már felébredtél. Nézz és figyelj, tudd meg, hogy a világ dolgai úgy folynak, ahogy azt neked eddig elbeszéltem. Kérjed az Istenőtől, hogy életed legyen hosszú.

Fontos, hogy tudjad, hogyan kell élni, és hogyan kell járni az utadon, mert az evilági út bizony, sok nehézséggel van teli. És nézd csak, kislányom, galambocskám, az élet útja nem csak egy kicsit nehéz, hanem ijesztően gyötrelmes. Értsd meg, elsősülőt leánykám, hogy nemesi származék vagy. Urak és úrnők vére folyik ereidben, akik sok évvel ezelőtt meghaltak már, de akik egykoron uralkodtak, hírnevet és dicsőséget hagytak hátra, növelve nemesi mivoltukat. Jegyezd meg jól, leánykám, amit mondani akarok neked: légy mindig tudatában annak, hogy nemes és előkelő vagy. Tartsd ezt szem előtt, és ismerd meg őseid történetét. Jóllehet, kislány vagy még, értékes vagy, mint egy csalcsíhuitl, mint egy zafírkő, ékes és nemesi vérből való, nagyszerű rokonsággal. Nagyon előkelő és kiváló őseiktől származol. Jól értsd meg ezt, lányom, amit mondok, és viselkedj ennek szellemében, sohase gúnyolj más leányokat, hiszen most már értelmes vagy, okos, jól tudod használni az eszedet. Ügyelj rá, hogy sose hozz magadra szegényt, ne kelljen restelkedned, és ne szennyezd be őseink jó hírét, ne hozz szegényt hercegi és hercegnői származású elődeidre, mindig figyelj arra, hogy ne tégy semmi alávaló dolgot, ne legyél sosem becstelen, hiszen te nemesi származású vagy.

Fordította: Kéri Katalin

Forrás: Sahagún, Fray Bernardino de: Historia general de las cosas de Nueva España I. Alianza Universidad, Madrid, 1988. 6/XVIII. fejezet (részlet) 366-367. o.